

FAQ

**Over talige diversiteit, gericht op het werkveld
van pedagogisch educatief professionals**

Lotte Mensink en Annemarie Regeling
Hogeschool KPZ
2025

Hogeschool

INHOUDSOPGAVE

FAQ – talige diversiteit voor pedagogisch educatief professionals	3
1. Wat is talige diversiteit?	4
2. Wat bedoelen we met meertaligheid?	4
3. Welke lading zit er in de termen ‘taalachterstand’, ‘taalzwak’ of ‘anderstalig’?	4
4. Wat is er bekend over de taalontwikkeling van meertalige kinderen?	5
5. Waarom is het belangrijk dat professionals kennis hebben van talige diversiteit?	6
6. Zijn sommige talen beter of belangrijker dan andere talen?	6
7. Hoe praat ik met kinderen over (hun) talige diversiteit?	7
8. Waarom is het belangrijk om ruimte te geven aan alle talen van een kind?	7
9. Hoe kan ik een inclusief taalklimaat creëren?	9
10. Hoe maak je meertaligheid zichtbaar in de praktijk?	9
11. Hoe werk ik samen met ouders in een meertalige context?	10
12. Wat als ik de taal van een kind of ouder niet spreek?	11
13. Hoe bouw je samen aan een beleid rondom talige diversiteit?	11
Literatuurlijst	12

FAQ – talige diversiteit voor pedagogisch educatief professionals

Dit document/product is één van de opbrengsten van het project “Een opPEPper voor het positieve taalklimaat met de hulp van jeugdliteratuur”, dat mede mogelijk is gemaakt door het NRO Comeniusprogramma Teaching Fellows Comenius Teaching Fellows 2024. Het project is uitgevoerd binnen het lectoraat Taal & Ontwikkelen op Hogeschool KPZ in Zwolle, binnen de associate degree Pedagogisch Educatief Professional.

Het doel van dit project was het ontwikkelen van een module rond talige diversiteit voor de ad PEP, waarin studenten:

1. Via jeugdliteratuur bewust worden van maatschappelijke en persoonlijke normen rond taaldiversiteit. Er is een lijst opgesteld van rijke jeugdliteratuur waarin talige diversiteit een rol speelt, waarvan drie boeken zijn uitgewerkt.
2. Met behulp van een reflectieroute reflecteren op hun handelen en denken in talig diverse situaties;
3. Aan de hand van een competentielijst gericht werken aan competenties rond taalinclusief werken in het domein kind en educatie;
4. Kennis vergaren over talige diversiteit, onder andere door het bestuderen van een FAQ (frequently asked questions).

Dit product hoort bij doel 4. In de FAQ zijn inzichten verwerkt die zijn gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en relevante vakliteratuur. Het doel hiervan is om studenten van de Ad PEP-opleiding te voorzien van een verdiepend en onderbouwd begrip van talige diversiteit binnen hun (toekomstige) werkomgeving.

Mei, 2026

Annemarie Regeling en Lotte Mensink

1. Wat is talige diversiteit?

Talige diversiteit verwijst naar de volledige variatie aan talen en taalvormen die binnen een gemeenschap, school of groep aanwezig zijn (Onderwijsraad, 2019). Het begrip gaat verder dan het simpele gegeven dat mensen meerdere talen spreken; het omvat alle manieren waarop taal zich manifesteert. Dit betreft zowel de aanwezigheid van verschillende talen als de variatie binnen één taal, zoals dialecten, regionale accenten en straattaal. Deze taalvarianten zijn volwaardige vormen van taalgebruik met eigen regels en functies. Talige diversiteit is bovendien dynamisch: talen veranderen, mengen en ontwikkelen zich voortdurend. Door migratie, media en jongerencultuur ontstaan nieuwe taalvormen, terwijl andere varianten juist verdwijnen of minder gebruikt worden (SLO, 2025). Talige diversiteit geeft inzicht in hoe taal functioneert binnen een diverse en voortdurend veranderende samenleving.

2. Wat bedoelen we met meertaligheid?

Meertaligheid verwijst naar het vermogen van een persoon om meerdere talen te gebruiken. Dit kan variëren van het begrijpen van een taal tot het actief spreken of schrijven ervan. In de praktijk betekent dit dat veel kinderen niet één ‘volledige’ taal beheersen, maar hun taalvaardigheid verdelen over verschillende talen. Zo kan een kind thuis een andere taal spreken dan op school, en in beide talen andere woorden of vaardigheden ontwikkelen. Meertaligheid is wereldwijd de norm en gaat vaak samen met cognitieve en sociale voordelen, zoals meer flexibiliteit in denken en communicatie (Grosjean, 2010; Nederlof & Smit, 2018). Er bestaat niet maar één definitie van meertaligheid; het omvat de talen die je leert, de talen die je gebruikt, de talen waar je je competent in voelt en de talen waar je je mee identificeert. Het is goed om als professional en als team na te denken: hoe zie ik of hoe zien wij meertaligheid (Delarue, 2025)?

3. Welke lading zit er in de termen ‘taalachterstand’, ‘taalzwak’ of ‘anderstalig’?

Het gebruik van termen als taalachterstand, taalzwak of anderstalig wordt steeds vaker afgeraden, omdat deze woorden vooral benadrukken wat een kind níet kan. Ze leggen de focus op tekortkomingen ten opzichte van een norm die als vanzelfsprekend wordt gezien: het Nederlands als dominante taal. Wanneer kinderen worden omschreven als iemand die “achterloopt” of “anders” is, ontstaat al snel een waardeoordeel. Dat kan ertoe leiden dat hun talige mogelijkheden minder worden gezien of zelfs worden onderschat (Delarue, 2025). Bovendien hoeft een vermeende achterstand in het Nederlands niets te zeggen over de taalvaardigheid in de thuistaal. Veel kinderen beschikken juist over een rijk en veelzijdig taalrepertoire, waarin verschillende talen en taalvarianten een eigen functie hebben. Ze gebruiken hun talen om relaties op te bouwen, informatie te begrijpen, emoties te uiten en deel te nemen aan verschillende sociale contexten. Vanuit meertaligheidsonderzoek wordt benadrukt dat kinderen hun talen flexibel inzetten afhankelijk van de situatie, en dat dit een teken is van talige kracht in plaats van zwakte (FAQ Meertaligheid, z.d.).

Door kinderen te benoemen als meertalig of als Nederlandsetaalleerders verschuift de aandacht van wat ontbreekt naar wat aanwezig is. Deze termen doen meer recht aan hun volledige taalrepertoire en aan de competenties die zij al bezitten. Ze benadrukken dat alle talen die een kind spreekt waardevol zijn en bijdragen aan hun ontwikkeling. Het erkennen van meertaligheid als kracht helpt bovendien om een inclusiever beeld van taalvaardigheid te creëren, waarin diversiteit de norm is in plaats van een afwijking.

4. Wat is er bekend over de taalontwikkeling van meertalige kinderen?

Meertalige kinderen leren hun talen vaak door elkaar en in uiteenlopende situaties. Dat proces verloopt soms anders dan bij eentalige kinderen, maar in de meeste gevallen is dit een volledig normale vorm van taalontwikkeling. Kinderen kunnen vanaf jonge leeftijd simultaan meertalig opgroeien, waarbij zij twee of meer talen gelijktijdig verwerven, of successief meertalig, wanneer zij een nieuwe taal leren nadat de eerste taal al is ontwikkeld. In beide gevallen bouwen kinderen stap voor stap een steeds uitgebreider taalrepertoire op.

Volgens Delarue (2025) doorlopen meertalige leerlingen doorgaans een aantal herkenbare fasen in hun taalverwerving. Zij beginnen met het gebruik van de eigen thuistaal, gevolgd door een stille periode, waarin zij vooral luisteren en observeren. Daarna ontwikkelen zij een telegramstijl, waarbij zij korte en eenvoudige zinnen gebruiken. Na ongeveer twee jaar beheersen veel leerlingen de alledaagse taalvaardigheid, terwijl de meer complexe academische taalvaardigheid vaak pas na vijf tot zeven jaar volledig wordt ontwikkeld.

De ontwikkeling van meertalige kinderen wordt beïnvloed door verschillende factoren. Metrotaal.be (zoals geciteerd in Delarue, 2025) onderscheidt drie belangrijke domeinen. Ten eerste spelen kenmerken van het kind zelf een rol, zoals welbevinden, leeftijd, karakter, cognitieve ontwikkeling, taalaanleg en motivatie. Daarnaast is de taalomgeving van groot belang: een rijk en kwalitatief taalaanbod, betekenisvolle interacties en een veilige thuisomgeving bevorderen de taalontwikkeling. Tot slot heeft ook de thuistaal invloed, bijvoorbeeld de status van de taal in de samenleving en de manier waarop deze taal wordt gebruikt binnen het gezin.

Een veelvoorkomend misverstand is dat kinderen in de war zouden raken van het leren van meerdere talen. Onderzoek laat echter zien dat dit niet het geval is. Het mengen van talen, ook wel code switching genoemd, is een normaal en gezond onderdeel van meertalige ontwikkeling. Kinderen kunnen prima onderscheid maken tussen hun talen en zetten deze flexibel in afhankelijk van de situatie. Cummins (1979) benadrukt dat talen elkaar juist kunnen versterken: vaardigheden die in de ene taal worden ontwikkeld, kunnen worden ingezet bij het leren van een andere taal. Meertaligheid vormt daarmee geen risico, maar juist een kracht.

In dit kader is het onderscheid tussen additieve en subtractieve meertaligheid relevant. Bij additieve meertaligheid komt er een nieuwe taal bij zonder dat de eerste taal verzwakt. Beide talen worden gewaardeerd en ondersteund, wat positieve effecten heeft op cognitieve ontwikkeling en identiteitsvorming. Bij subtractieve meertaligheid daarentegen verdringt de nieuwe taal de eerste, wat kan leiden tot taalverlies en een negatief zelfbeeld. Onderzoek benadrukt dat het ondersteunen van zowel de schooltaal als de thuistaal essentieel is om kinderen zich in beide talen te laten ontwikkelen (Pliiddemann, 1997).

5. Wat is er bekend over de taalontwikkeling van meertalige kinderen?

Professionals die werken met jonge kinderen hebben kennis van talige diversiteit nodig om goed te kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van meertalige kinderen. Wanneer je begrijpt hoe meertalige taalontwikkeling verloopt, kun je bewuster keuzes maken in je pedagogisch en didactisch handelen. De dominante eentalige norm in onderwijs en opvang suggereert dat één taal, meestal het Nederlands, de standaard is, waardoor professionals soms twijfelen of ze meertaligheid wel “goed” begeleiden (Delarue, 2025; Extra et al., 2001).

Onderzoek laat zien dat professionalisering een cruciale rol speelt in het vergroten van het zelfvertrouwen van professionals én in het ontwikkelen van een positievere houding ten opzichte van meertaligheid. Scholing helpt professionals om meertalige ontwikkeling beter te begrijpen, misvattingen te herkennen en effectieve strategieën toe te passen in de praktijk (Pohlmann-Rother et al., 2023). Ook blijkt dat wanneer professionals kennis hebben van meertalige ontwikkeling, zij meer openstaan voor het benutten van thuistalen in de groep, wat weer positieve effecten heeft op het welbevinden en de taalontwikkeling van kinderen (García & Wei, 2015).

6. Zijn sommige talen beter of belangrijker dan andere talen?

Talen worden in onze samenleving niet allemaal op dezelfde manier gewaardeerd. Sommige talen krijgen een hogere status, terwijl andere als minder belangrijk of minder prestigieus worden gezien. Dit heeft vooral te maken met maatschappelijke machtsverhoudingen, historische ontwikkelingen en hardnekkige vooroordelen. Talen die verbonden zijn aan economische kansen, onderwijs, overheid en media – zoals Nederlands en Engels – worden vaak als ‘waardevoller’ beschouwd dan migrantentalen of regionale talen (Onderwijsraad, 2019).

Kinderen nemen deze maatschappelijke waarderingen al op jonge leeftijd over. Onderzoek laat zien dat zij attitudes ontwikkelen die sterk lijken op die van volwassenen in hun omgeving. Zo beoordelen kinderen talen met een hogere status, zoals Nederlands en Engels, vaak positiever dan talen die minder zichtbaar zijn in school en maatschappij, zoals Turks, Arabisch of Pools (Dekker, Duarte & Loerts, 2021). Dit geldt ook voor dialecten: hoewel dialecten rijk en volwaardig zijn, worden ze in het onderwijs en in formele contexten vaak als minder correct of minder professioneel gezien. Daardoor krijgen dialectsprekende kinderen soms het gevoel dat hun taal minder waard is, terwijl dialecten taalkundig net zo complex en betekenisvol zijn als standaardtalen.

Deze taalattitudes hebben invloed op hoe kinderen met elkaar omgaan en op hun motivatie om een taal te gebruiken of te leren. Wanneer een taal als minderwaardig wordt gezien, kan dit leiden tot schaamte, terughoudendheid of het vermijden van de thuistaal. Tegelijkertijd kan positieve waardering van alle talen juist bijdragen aan zelfvertrouwen, identiteitsontwikkeling en een rijkere taalontwikkeling.

Professionals spelen hierin een cruciale rol. Door alle talen zichtbaar te maken, positief te benoemen en actief te waarderen, kunnen zij bijdragen aan het doorbreken van ongelijke taalhiërarchieën. Dit betekent dat zowel thuistalen, migrantentalen als dialecten worden erkend als volwaardige en waardevolle onderdelen van het taalrepertoire van kinderen. Zo ontstaat een inclusieve leeromgeving waarin kinderen ervaren dat hun taal en identiteit ertoe doen.

7. Hoe praat ik met kinderen over (hun) talige diversiteit?

Hoe professionals praten met kinderen over hun talige diversiteit heeft directe invloed op hoe kinderen zichzelf en hun talen zien. Wanneer een professional de talen van kinderen positief benoemt en erkent, voelen kinderen zich gehoord, gezien en gewaardeerd. Delarue (2025) benadrukt dat positieve bevestiging van meertaligheid bijdraagt aan trots, zelfvertrouwen en een veilig gevoel om alle talen te gebruiken in verschillende omgevingen. Door ruimte te bieden aan alle talen – zowel op school als thuis – ervaren kinderen dat hun volledige taalrepertoire ertoe doet.

Een open en nieuwsgierige houding is daarbij essentieel. Professionals kunnen dit laten zien door interesse te tonen in de talen die kinderen spreken en door open vragen te stellen. Dit stimuleert kinderen om te vertellen over hun taalervaringen en helpt hen om bewust na te denken over hun eigen meertaligheid. Voorbeelden van zulke vragen zijn te vinden op [Brusselvoltaal.be](https://brusselvoltaal.be), zoals: *Welke talen spreek je? Welke talen hoor je op school? Praat je wel eens met anderen over verschillende talen? Hoe belangrijk zijn jouw andere talen? Wanneer gebruik je welke taal?* Dergelijke vragen nodigen kinderen uit om hun talen te verkennen en te waarderen, zonder dat er een hiërarchie tussen talen wordt aangebracht.

8. Waarom is het belangrijk om ruimte te geven aan alle talen van een kind?

Het is belangrijk om ruimte te geven aan alle talen van een kind, omdat dit zowel de identiteitsontwikkeling als de totale taalontwikkeling versterkt. De thuistaal speelt een centrale rol in het leven van kinderen: het is vaak de taal waarin zij hun eerste ervaringen opdoen, emoties uiten en relaties opbouwen. In de eigen taal geven mensen het beste uiting aan wat ze voelen en wat hen bezighoudt (Rubio Repáraz et al., 2020). Onderzoek laat zien dat een sterke ontwikkeling van de eerste taal een positief effect heeft op het leren van een tweede taal. Cummins (1979) beschrijft dit als *linguistic interdependence*: onderliggende taalvaardigheden die in de ene taal worden opgebouwd, kunnen worden ingezet bij het leren van een andere taal. Het ondersteunen van de thuistaal draagt dus direct bij aan de ontwikkeling van de schooltaal.

Daarnaast heeft erkenning van de thuistaal een belangrijke invloed op het zelfvertrouwen en de identiteitsvorming van kinderen. Wanneer hun taal wordt gewaardeerd, voelen kinderen zich gezien en serieus genomen. Dit maakt het voor hen gemakkelijker om actief deel te nemen aan de groep en zich veilig te ontwikkelen. Ruimte bieden aan thuistalen in de klas, bijvoorbeeld door deze te gebruiken in gesprekken, activiteiten of materialen, helpt kinderen om trots te zijn op hun volledige taalrepertoire.

Het flexibel inzetten van alle talen die een kind kent, wordt ook wel translanguaging genoemd. García en Wei (2015) beschrijven translanguaging als het strategisch gebruiken van het volledige taalrepertoire om te communiceren, denken en leren. Meertalige kinderen schakelen van nature tussen talen, afhankelijk van de situatie. Dit kan betekenen dat zij talen door elkaar gebruiken binnen één gesprek. In plaats van dit te zien als een probleem, wordt translanguaging beschouwd als een krachtig middel dat leren ondersteunt en de verbinding met de eigen identiteit versterkt. Professionals kunnen dit proces stimuleren door kinderen de ruimte te geven om verschillende talen te gebruiken en deze actief te benutten in leeractiviteiten.

Bovendien hebben kinderen al kennis en vaardigheden opgebouwd in de thuistaal, die hen kan helpen bij het leren van een nieuwe taal (Onderwijsraad, 2019). Als een kind bijvoorbeeld al veel weet over de bergen, het weer, de windrichtingen, de flora en de fauna, dan zit die kennis in thuistaal opgeslagen in het gemeenschappelijke kennisreservoir. Deze kennis kan het kind op school benutten bij een wereldoriëntatie les.

Naast de kennis die je van huis uit hebt meegekregen, hebben leerlingen ook vaardigheden ontwikkeld in hun thuistaal: ze voeren gesprekken, wachten op hun beurt, vertellen iets, kunnen lezen en rekenen. In hoeverre een leerling daar ervaring mee heeft opgedaan zal per kind verschillen. Als je bijvoorbeeld kan lezen in je moedertaal, zul je het technisch leesproces in het Nederlands ook sneller kunnen doorlopen. Je weet dan immers al dat de symbolen op papier iets betekenen en hebt daarmee al een aantal stappen doorlopen in het technisch leesproces die belangrijk zijn bij het leren lezen in elke taal. Dit zogenoemde meta-linguïstisch bewustzijn in zijn thuistaal, kan de leerling helpen bij het leesproces in de nieuwe taal.

Het kind komt dus binnen met een kennisreservoir dat jij als professional niet direct kan zien. Door de thuistaal in te zetten, maak je deze kennis zichtbaar. En benut het kind alles wat hij in zijn 'rugzak' heeft.

Door alle talen van kinderen te erkennen en te ondersteunen, ontstaat een rijke en inclusieve leeromgeving waarin zowel de thuistaal als de schooltaal een waardevolle plek krijgen. Dit bevordert niet alleen de taalontwikkeling, maar ook het welzijn en de betrokkenheid van kinderen.

9. Hoe kan ik een inclusief taalklimaat creëren?

Een inclusief taalklimaat is een omgeving waarin alle talen en taalvarianten van kinderen welkom, zichtbaar en gewaardeerd zijn. Dit versterkt hun identiteit en draagt bij aan hun welbevinden (Delarue, 2025). Door verschillende talen terug te laten komen in boeken, gesprekken en activiteiten, ervaren kinderen dat hun volledige taalrepertoire ertoe doet. Om taaldiversiteit in de groep goed te begeleiden, is het belangrijk om verschillen te normaliseren en een open, veilige sfeer te creëren. Een positieve houding van de professional speelt hierbij een sleutelrol (Delarue, 2025). Kinderen leren bovendien veel van elkaar wanneer talen zichtbaar en bespreekbaar zijn.

Meertalige kinderen ondersteun je het best door visuele ondersteuning, herhaling, taalrijke interactie en het benutten van de thuistaal. Het ondersteunen van meertalige kinderen vraagt om bewust en doelgericht handelen. Belangrijk is dat taal niet alleen wordt aangeboden, maar ook actief wordt geoefend in betekenisvolle situaties. Interactie speelt hierbij een centrale rol: door vragen te stellen, door te vragen en responsief te reageren, stimuleer je kinderen om taal te gebruiken.

Daarnaast is het belangrijk om taal te modelleren door uitingen van kinderen te herformuleren en uit te breiden. Ook helpt het om taal te koppelen aan concrete situaties en ervaringen, zodat kinderen betekenis kunnen geven aan nieuwe woorden en zinnen. Onderzoek laat zien dat deze combinatie van interactie, modelleren en betekenisvolle context effectief is voor taalontwikkeling (Kirsch, 2021; Wouters et al., 2024).

Een inclusief taalklimaat, waarin kinderen zich bewust zijn van andere talen, heeft invloed op attitudes, onderlinge relaties, taalvaardigheden en betrokkenheid (Van Gorp et al. 2011; De Graaf et al. 2019)

Professionals gebruiken vaak aanvullende strategieën om meertalige kinderen te ondersteunen, zoals het inzetten van de thuistaal om begrip te vergroten, meer non verbale ondersteuning (gebaren, visuele aanwijzingen) én explicietere uitleg en herhaling. Deze strategieën helpen kinderen die nog weinig beheersing hebben van de instructietaal (Langeloo et al., 2019).

10. Hoe maak je meertaligheid zichtbaar in de praktijk?

Meertaligheid zichtbaar maken begint bij talensensibilisering: kinderen bewust maken van het bestaan en de waarde van de vele talen in hun omgeving. Van Gorp et al. (2011) omschrijven talensensibilisering als het vergroten van het bewustzijn rondom talige diversiteit en het stimuleren van een open houding tegenover verschillende talen en culturen. Dit betekent dat je als professional actief laat zien dat alle talen welkom zijn.

In de praktijk kan dit op verschillende manieren. Je kunt talen zichtbaar maken in de ruimte, bijvoorbeeld door meertalige woordenlijsten, welkomstwoorden in verschillende talen of posters waarop kinderen hun talen delen. Ook activiteiten zoals een meertalig woordenboek ontwerpen, een muur vol taal creëren of taalafspraken zichtbaar ophangen dragen bij aan een inclusief taalklimaat (Delarue, 2025). Daarnaast helpt het om ouders te betrekken, omdat zij waardevolle kennis meebrengen over de thuistalen van kinderen.

Boeken zijn een krachtige manier om meertaligheid zichtbaar te maken. Verhalen zorgen voor verbinding: ze vormen een brug tussen thuistaal, cultuur en schooltaal. Door boeken uit verschillende talen en culturen aan te bieden, laat je meerdere perspectieven zien en erken je de achtergrond van meertalige kinderen. Dit verlaagt drempels en geeft kinderen de kans om iets van hun thuistaal te laten zien. Ook tekstloze prentenboeken kunnen hierin een belangrijke rol spelen, omdat ze ruimte bieden voor verhalen in elke taal (Jongstra et al. 2023).

Voor inspiratie kun je gebruikmaken van internationale lijsten zoals de White Ravens database en de aanbevelingen van IBBY, die diverse en meertalige kinderboeken verzamelen. Deze bronnen helpen bij het vinden van boeken die verschillende talen, culturen en perspectieven vertegenwoordigen.

Tot slot is samenwerking essentieel. Door ouders te betrekken bij het kiezen of voorlezen van boeken in hun thuistaal, en door samen te werken met bibliotheken die meertalige collecties aanbieden, wordt meertaligheid vanzelfsprekend onderdeel van de dagelijkse praktijk.

11. Hoe werk ik samen met ouders in een meertalige context?

Samenwerken met ouders in een meertalige context begint met een open en respectvolle houding. Delarue (2025) benadrukt dat ouders zich pas echt partner voelen wanneer hun thuistaal en culturele achtergrond worden erkend. Dit betekent dat professionals actief respect tonen voor de taal die ouders het meest natuurlijk spreken en dat zij ouders zien als waardevolle bronnen van kennis over hun kind. Wanneer ouders het gevoel hebben dat hun taal er niet mag zijn, kan dit leiden tot afstand en minder betrokkenheid. Een positieve basishouding daarentegen versterkt het contact en bevordert samenwerking.

Een warm onthaal, informele activiteiten en duidelijke communicatie helpen om vertrouwen op te bouwen. Delarue (2025) adviseert om ouders actief te betrekken bij gesprekken over taal door vragen te stellen zoals: Welke taal spreekt u het beste? Welke talen wilt u doorgeven aan uw kind? Welke talen hoort uw kind in het dagelijks leven? Zulke vragen laten zien dat de thuistaal ertoe doet en dat ouders expertise meebrengen die serieus genomen wordt. Wees je als professional ook bewust van de taal die je gebruikt, woorden en uitdrukkingen kunnen voor de ander onbekend zijn of anders worden begrepen (Rubio Repáraz et al., 2020).

Daarnaast is het belangrijk om ouders te ondersteunen met praktische tips. Delarue (2025) benadrukt dat er geen “beste” manier is om meertalig op te voeden; het gaat erom dat de aanpak past bij de wensen en mogelijkheden van het gezin. Ouders hoeven niet over te stappen op Nederlands als zij zich daar minder comfortabel bij voelen. Groff en Carrión Braakman (2023) laten zien dat kinderen taal het best leren via rijke, correcte en natuurlijke taalinput. Wanneer ouders een taal gebruiken die zij zelf onvoldoende beheersen, wordt de taalinput minder kwalitatief en kan dit zelfs de ontwikkeling van zowel de thuistaal als de nieuwe taal belemmeren. Een sterke thuistaal vormt juist een stevige basis voor het leren van andere talen.

Professionals kunnen ouders daarom adviseren om vooral de taal te gebruiken waarin zij zich het meest zeker voelen. Door veel te praten met hun kind, tijdens dagelijkse routines, spelmomenten of voorlezen, bieden ouders waardevolle taalinput. Liedjes, boekjes en interactie werken beter dan passieve taalblootstelling, zoals televisie (Delarue, 2025).

Samenwerking in een meertalige context betekent dus: erkenning van de thuistaal, gelijkwaardig partnerschap en ondersteuning die aansluit bij de kracht van ouders. Wanneer professionals deze houding aannemen, ontstaat een sterke basis voor de ontwikkeling en het welbevinden van meertalige kinderen.

12. Wat als ik de taal van een kind of ouder niet spreek?

Je kunt toch ondersteunen via gebaren, visueel materiaal, samenwerking met ouders en andere kinderen. Veel professionals maken zich zorgen dat zij meertalige kinderen niet goed kunnen begeleiden als zij de thuistaal niet spreken. Onderzoek laat echter zien dat dit geen voorwaarde is voor effectieve ondersteuning. Het gaat er niet om dat je alle talen beheerst, maar dat je een open en ondersteunende houding hebt.

Door gebruik te maken van non-verbale communicatie, visuele ondersteuning en interactie kun je kinderen toch goed begeleiden. Daarnaast kun je andere kinderen of ouders betrekken bij het vertalen of verduidelijken van taal. Het erkennen en waarderen van de thuistaal is hierin belangrijker dan het zelf spreken ervan (Onderwijsraad, 2019).

13. Hoe bouw je samen aan een beleid rondom talige diversiteit?

Een sterk beleid rondom talige diversiteit ontstaat wanneer een team samen onderzoekt, bespreekt en vormgeeft wat meertaligheid betekent binnen de eigen organisatie. Het begint met het vergroten van kennis: teams hebben een gedeeld begrip nodig van wat talige diversiteit inhoudt en waarom het belangrijk is. Dat vraagt om het blootleggen van verschillende visies, overtuigingen en ervaringen binnen het team. Door hierover in gesprek te gaan ontstaat een gezamenlijke basis (Delarue, 2025).

Het voeren van dit gesprek kan op verschillende manieren. Stellingen, casussen, dilemma's en vragen helpen om perspectieven zichtbaar te maken en het gesprek te verdiepen. Materialen zoals de Kletspot Meertaligheid (SLO), de Kijkwijzer Functioneel Meertalig Leren (Onderwijscentrum Gent), de Teamgids Meertaligheid (SLO), het Stellingenspel (Steunpunt Diversiteit en Leren) en het Dilemmaspel Beter Thuis in Taal (Groothoff) bieden concrete handvatten om dit proces te begeleiden.

Op basis van deze gesprekken kan het team taalafspraken formuleren die richting geven aan het dagelijks handelen. Denk aan afspraken over hoe thuistalen zichtbaar worden in de ruimte, hoe kinderen worden ondersteund in hun volledige taalrepertoire en hoe professionals omgaan met taalverschillen.

Een beleid rondom meertaligheid bouw je niet alleen binnen het team. Samenwerking met ouders, collega's van andere locaties, kinderopvang, scholen, logopedisten, taalcoaches, expertisecentra en andere partners versterkt de aanpak. Door kennis te delen en samen te werken ontstaat een breed gedragen en duurzaam beleid waarin alle talen van kinderen een waardevolle plek krijgen.

Literatuurlijst

Brussel vol taal (z.d.). *Vragen voor interviews met leerlingen over meertaligheid*.

Geraadpleegd op 21 april 2026 via <https://www.brusselvoltaal.be/sites/brusselvoltaal/files/2020-09/Vragen%20voor%20interviews%20met%20leerlingen%20over%20meertaligheid.pdf>

Cummins, J. (1979). Linguistic interdependence and the educational development of bilingual children. *Review of Educational Research*, 49(2), 222–251.

Dekker, S. V., Duarte, J., & Loerts, H. (2021). 'Who really speaks like that?' – Children's implicit and explicit attitudes towards multilingual speakers of Dutch. *International Journal of Multilingualism*, 18(4), 551–569. <https://doi.org/10.1080/14790718.2021.1908297>

Delarue, S. (2025). *Meertaligheid in de klas. Veelgestelde vragen beantwoord*. Academia Press.

Extra, G., Aarts, R., van der Avoird, T., Broeder, P., & Yagmur, K. (2001). *Meertaligheid in Den Haag: De status van allochtone talen thuis en op school*. European Cultural Foundation.

FAQ Meertaligheid. (z.d.). *Waarom spreek je beter van 'meertalig' dan van 'anderstalig'?* Geraadpleegd op 21 april 2026, via <https://meertaligheid.be/vragen>

García, O., & Wei, L. (2015). *Translanguaging: Language, bilingualism and education*. Palgrave Macmillan.

Groff, C. & Carrión Braakman, I. (2023). *Perspectiefwisseling in het omgaan met meertaligheid*. Amsterdam: Kohnstamm Instituut. Rapport 1101.

Grosjean, F. (2010). *Bilingual: Life and reality*. Harvard University Press.

Jongstra, W., Mensink, L., & Goriot, C. (2023). *Tekstloos, maar kansrijk: FAQ over de multifunctionele inzet van tekstloze prentenboeken*. Kennis- en Innovatiecentrum Hogeschool KPZ.

Kirsch, C. (2021). Practitioners' language-supporting strategies in multilingual ECE institutions in Luxembourg. *European Early Childhood Education Research Journal*, 29(3), 336–350. <https://doi.org/10.1080/1350293X.2021.1928721>

Langeloo, A., Mascareno Lara, M., van den Heuvel-Panhuizen, M., & Veen, A. (2019). A systematic review of teacher-child interactions with multilingual young children. *Review of Educational Research*, 89(4), 536–568. <https://doi.org/10.3102/0034654319855619>

Nederlof, N., & Smit, J. (2018). *Meertaligheid in primair en voortgezet onderwijs: een stand van zaken en curriculaire aanbevelingen*. Enschede: SLO.

Onderwijsraad. (2019). *Talige diversiteit benutten*. Onderwijsraad.

Pliiddemann, P. (1997). 'Additive' and 'subtractive': Challenges in education for multilingualism. *Per Linguam: A Journal of Language Learning*, 13(1), 17-28.

Pohlmann-Rother, S., Fürstenau, S., & Wagner, K. (2023). Teachers' beliefs and professional development in multilingual settings. *International Journal of Multilingualism*, 20(1), 45-62.

Rubio Repáraz, L., Ardjosemito-Jethoe, S., & Rousseau, E. (red.). (2020). *Diversiteit in de samenleving: Concepten, voorbeelden uit de praktijk en methoden voor de diversiteitsbewuste professional*. Uitgeverij Van Gorcum.

SLO (2025). *Meertaligheid*. Geraadpleegd op 20 april 2026, via <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/meertaligheid/>

Van Gorp, K., Sercu, L., Van Avermaet, P., Devlieger, M., Frijns, C., Sierens, S. & Martin, M. (2011). *'t Is goe, juf, die spreekt mijn taal! Wetenschappelijk rapport over talensensibilisering in de Vlaamse onderwijscontext*. KU Leuven/Ugent.

Wouters, E., Van Popta, M., Dekker, S., & Smit, J. (2024). *Meertalige leerlingen ondersteunen in het leesonderwijs. Een literatuurstudie naar meertaligheid, lezen met begrip en leesmotivatie*. Stichting Lezen.